

**ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ
ФАКУЛЬТЕТ СУДНОВОЇ ЕНЕРГЕТИКИ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В СУДНОВІЙ ЕНЕРГЕТИЦІ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри англійської мови
в судновій енергетиці

Протокол № 2 від «16» вересня 2025 р.

Наталя ОГОРОДНИК

**СИЛАБУС З ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ІНОЗЕМНА МОВА (АНГЛІЙСЬКА) ДЛЯ АКАДЕМІЧНИХ ЦІЛЕЙ**

Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Галузь знань	G «Інженерія, виробництво та будівництво»
Спеціальність	G8 «Матеріалознавство»
Освітньо-наукова програма	Матеріалознавство
Семестр та курс навчання	I семестр, I курс
Статус освітнього компонента	обов'язковий
Форма навчання	очна

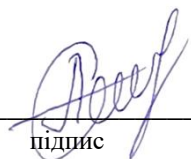
Херсон 2025 р.

Силабус з освітнього компонента (ОК) *Іноземна мова (англійська)* для академічних цілей розроблено к. пед. н., доцентом Наталею ОГОРОДНИК

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-наукової програми

Олександр САПРОНОВ
ПІБ

підпис

Завідувач аспірантурою та докторантурою

Едуард АППАЗОВ
ПІБ

підпис

Наукове товариство студентів (слухачів), аспірантів, докторантів, молодих вчених

Протокол №1 від «8» вересня 2025 р.

1. Заг	
Назва ОК	Іноземн

формація
глійська) для академічних цілей

Викладач	канд. пед. наук, доцент Огородник Н.Є.
Контактний номер викладача	095 463 36 16
E-mail викладача	marinemarine321@gmail.com
Код ОК з освітньої програми	ОК 1
Обсяг ОК	3 кредити / 90 годин (42 години практичних занять, 48 години самостійної роботи)
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://mdl.ksma.ks.ua
Час проведення занять, консультацій	I семестр
Передреквізити і постреквізити ОК	Передреквізити. ОК, вивчення яких має передувати курсу, що вивчається: <i>Англійська мова за професійним спрямуванням, Ділова англійська мова.</i> Рівень володіння англійською мовою – B1+ / B2/ C1. Постреквізити. ОК, які будуть використовувати результати навчання даного курсу: <i>Філософія науки та інновацій, Професійна етика науковця..</i>
2. Анотація до ОК	
ОК <i>Іноземна мова (англійська)</i> для академічних цілей спрямована на оволодіння англійською мовою на якісно новому рівні, що сприятиме підвищенню загальної компетентності здобувачі освітньо-наукового ступеня та їх впевненому й успішному користуванню англійською мовою під час професійного і наукового спілкування. По завершенні навчального курсу здобувачі мають поповнити свій словниковий запас за рахунок лексики наукового та офіційно-ділового стилю, а також вузькопрофесійної термінології за темою дослідження. Вони також мають оволодіти прийомами опрацювання англомовних джерел, правилами оформлення певних видів наукових робіт, брати участь у спілкуванні англійською мовою за темою наукового дослідження; укладати наукові тексти англійською мовою різного жанру за темою наукового дослідження і представляти їх англійською мовою.	
3. Мета та завдання ОК	
Метою вивчення курсу є розвиток та вдосконалення професійної та наукової англомовної комунікативної компетентності для успішного користування англійською мовою як засобом міжнародного спілкування, а також як засобом отримання необхідної інформації в академічному, науковому і професійному житті. Завдання курсу: - удосконалити англомовні комунікативні вміння здобувачів та сформувати їх комунікативну компетентність у контексті професійних та наукових інтересів; - сприяти формуванню комунікативних стратегій здобувачів англійською мовою, розвиваючи їхні вміння моделювати свою наукову мовленнєву поведінку, а саме: готувати усні презентації та доповіді, дискутувати на тему наукового дослідження, брати участь у професійній та науковій кореспонденції; - розширювати фаховий і науковий кругозір здобувачів, готуючи їх до англомовного спілкування з предмету наукового дослідження; - сприяти оптимальній організації наукової діяльності здобувачів, ознайомити їх з основними способами викладу результатів наукових досліджень англійською мовою.	
4. Результати навчання (компетентності) та методи їх вимірювання	

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми здобувачі освіти повинні набути таких **загальних компетентностей (ЗК)**:

ЗК6. Володіння державною та, як найменш, однією з іноземних мов на рівні професійного і побутового спілкування. Уміння спілкуватися письмово та усно з представниками науки і бізнесу на побутовому та професійному рівні.

ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті. Уміння спілкуватися у зрозумілий культурно-діловий спосіб з представниками інших країн.

ПК6 Здатність застосовувати навички збору даних, вивчення, аналізу та узагальнення науково-технічної інформації за тематикою дослідження, розробки і використання технічної документації, основних нормативних документів з питань інтелектуальної власності, підготовки документів до патентування, оформлення ноу-хау. Уміння критично аналізувати та систематизувати інформацію, що стосується тематики дослідження, виявляти протиріччя, критичні стани та тенденції розвитку з оформленням нормативно-технологічної документації відповідно до поставленої мети.

Програмними результатами навчання (ПРН) за освітньо-науковою програмою є сукупність знань, умінь і навичок, як-от:

ПРН-20 Спілкуватися та представляти ефективно дослідницькі ідеї в усній та письмових формах перед фаховою і нефаховою аудиторією

ПРН-22 Відтворювати іншомовні професійні тексти

ПРН-23 Представляти думки та ідеї в письмовій формі іноземною мовою

ПРН-24 Дискутувати з іноземцями їх рідною мовою на побутовому рівні

ПРН-28 Показати знання особливостей етикету при проведенні ділових зустрічей з іноземцями

ПРН-27 Організовувати зовнішньоекономічну діяльність з урахуванням міжнародних нормативно-правових актів

ПРН-29 Продемонструвати стиль ділового спілкування при оформленні документів та в діловій переписці з іноземними партнерами

Методи вимірювання компетентностей, результатів навчання:

Способами вимірювання результатів навчання є:

- усне спілкування за тематикою модуля для визначення рівня сформованості усної англійської комунікативної компетентності (Speaking Competency)
- онлайн тестування на платформі LMS Moodle
- завдання для самостійної роботи.

5. План вивчення ОК

№ з/п	Назва теми	Форма організації навчання та кількість годин				Відповідний ПРН
		Л	ЛЗ	ПЗ	СР	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1 – Про навчання в аспірантурі						
1.	Навчання в аспірантурі: наука та науковці			2	2	ПРН-20, ПРН-22, ПРН-23
2.	Традиційне та віртуальне навчальні середовища			2	2	ПРН-20, ПРН-22, ПРН-23

3.	Наукове співтовариство: способи спілкування			2	3	ПРН-20, ПРН-22, ПРН-28, ПРН-18, ПРН-29
4.	Напрями та програми наукових досліджень			2	2	ПРН-20, ПРН-22, ПРН-23
5.	Доповіді про дослідження			2	3	ПРН-20, ПРН-22, ПРН-23, ПРН-29
6.	Програми міжнародного співробітництва. Пропозиція партнерства.			2	2	ПРН-20, ПРН-22, ПРН-23, ПРН-28, ПРН-27, ПРН-29
7.	Гранти: грантові фонди, програми, заявка на грант			2	3	ПРН-20, ПРН-22, ПРН-23, ПРН-27, ПРН-28, ПРН-29
8.	Викладання та навчання англійською мовою			2	2	ПРН-20, ПРН-22, ПРН-23, ПРН-29
9.	Загальні правила для молодого науковця			2	3	ПРН-20, ПРН-23, ПРН-24, ПРН-28, ПРН-29
10.	Основний академічний словниковий запас			2	2	ПРН-20, ПРН-23, ПРН-24, ПРН-28, ПРН-29
11.	Демонстрація усної англомовної комунікативної компетентності (Speaking Competency 1)			2	2	ПРН-20, ПРН-22, ПРН-23, ПРН-24, ПРН-28, ПРН-29
Модуль 2 – Академічні та наукові заходи						
12.	Наукові конференції: організація та участь			2	3	ПРН-20, ПРН-22, ПРН-23, ПРН-24, ПРН-28, ПРН-29
13.	Інформаційні листи: процедурні питання			2	2	ПРН-22, ПРН-23, ПРН-29
14.	Участь у конференції: встановлення наукових зв'язків і контактів			2	2	ПРН-20, ПРН-22, ПРН-23, ПРН-24, ПРН-28, ПРН-29
15.	Презентації: вимоги до змісту та оформлення			2	2	ПРН-20, ПРН-22, ПРН-23, ПРН-24, ПРН-28, ПРН-29
16.	Політкоректність наукового мовлення					ПРН-20, ПРН-22, ПРН-23, ПРН-24, ПРН-28, ПРН-29
17.	Усунення несправностей під час презентації, поширені помилки			2	2	ПРН-20, ПРН-23
18.	Сесія питань та відповідей: як ставити питання / як відповідати			2	2	ПРН-20, ПРН-23, ПРН-24, ПРН-28
19.	Засідання круглого столу: взаємодія модератора з учасниками			2	2	ПРН-20, ПРН-23, ПРН-24, ПРН-28
20.	Панельна дискусія: модератор і панеліст			2	2	ПРН-20, ПРН-23, ПРН-24, ПРН-28

21.	Демонстрація усної англомовної комунікативної компетентності (Speaking Competency 2)			2	3	ПРН-20, ПРН-22, ПРН-23, ПРН-24, ПРН-28, ПРН-29
Разом годин				42	48	
*Л - лекційне заняття; ЛЗ - лабораторне заняття; ПЗ - практичне заняття; СР - самостійна робота						

6. Графік самостійної роботи

№ з/п	Вид самостійної роботи	Години	Термін виконання	Форма та метод контролю
1.	Критичне читання матеріалів з теми дослідження	9	щотижня	Добірка матеріалів з маркуванням текстів Усний захист
2.	Інтернет-пошук інформації про програми міжнародного співробітництва	9	щотижня	Анотації Усний захист
3.	Пошук інформації з окремих питань дослідження	9	до ПЗ №№ 4, 6, 15- 20	Добірка матеріалів з маркуванням щодо корисної інформації Усний захист
4.	Укладання наукових текстів різних жанрів (на вибір)	12	до ПЗ №№ 5, 6, 7, 8, 15- 20	Рекомендаційний лист / Супроводжувальний лист / Лист-пропозиція / Резюме / Анотація / Письмова робота
5.	Пошук та аналіз зразків заявок на отримання гранту	9	до ПЗ №№ 7, 8	Заявки на грант Письмова робота
Разом		48		

7. Рекомендована література

Основна література:

- 1 English for Academics. Coursebook. Book 1. Cambridge, United Kingdom. Cambridge University Press, 2014. 175 p.
- 2 English for Academics. Coursebook. Book 2. Cambridge, United Kingdom. Cambridge University Press, 2015. 171 p.

Додаткова література:

- 3 Ewer J.R., Latorre G. A Course in Basic Scientific English. Cambridge University Press, 2011. 128 p.
- 4 Tamzen A. Cambridge English for Scientists. Cambridge University Press, 2012. 128 p.
- 5 Ільченко О.М. Англійська для науковців. The Language of Science : Підручник. 7-е вид., доопрац. К.: Видавниче підприємство "ЕДЕЛЬВЕЙС," 2022. 334 с.

Інтернет-джерела:

- 1 Marine Scientific Research. A revised guide to the implementation of the relevant provisions of the United Nations Convention on the Law of the Sea. URL: <https://digitallibrary.un.org/record/702302?v=pdf> (дата звернення: 07.08.2024).
- 2 Durgumahanthi S. How to Write a Scientific Paper in 10 Steps. URL: <https://paperpal.com/blog/academic-writing-guides/how-to-write-a-scientific-paper-in-10-steps> (дата звернення: 14.12.2024).

- 3 Çaparlar C., Dönmez A. What is Scientific Research and How Can it be Done? URL: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5019873/> (дата звернення: 07.08.2024).
- 4 A Short Guide on Scientific Writing. URL: <https://xpertsscientific.com/style-guide/> (дата звернення: 07.08.2024).
- 5 Pamplona F. Best Practices of Graphs and Charts in Research Papers. URL: <https://mindthegraph.com/blog/graphs-charts-tips-research-paper/> (дата звернення: 07.08.2024).
- 6 Tylleskär T. How to make nice figures and tables in scientific publications. URL: <https://www.ntnu.edu/documents/1616579242062> (дата звернення: 07.08.2024).

8. Контроль і оцінювання результатів навчання

Рівень підготовленості здобувача у рамках ОК здійснюється з урахуванням європейської кредитно-трансферної системи. Видами контролю за рівнем підготовленості здобувача є поточний контроль та підсумкова (семестрова) атестація.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача ВО на певному етапі.

Результати (оцінки у балах) для елементів контролю:

Елементи освітньої діяльності	Кількість робіт	Максимальний бал за вид роботи	Усього за семестр (у балах)
<i>Робота на занятті</i>	20	1	20
<i>Самостійна робота</i>	5	4	20
<i>Усне спілкування за тематикою модуля (Speaking Competency)</i>	2	15	30
<i>Онлайн тестування на платформі LMS Moodle</i>	1	25	25
<i>Заохочувальні бали за виконання творчого самостійного завдання</i>	1	5	5
<i>Диференційований залік</i>	1	100	60-100
Максимум за семестр:			100

Підсумкова (семестрова) атестація проводиться у формі **семестрового заліку** з даної ОК. **Семестровий залік** – це форма підсумкової атестації, що полягає в оцінюванні рівня засвоєння здобувачем практичного матеріалу (виконаних ним певних видів робіт на практичних заняттях та під час самостійної роботи) з ОК за семестр.

Формою підсумкової контролю ОК *Іноземна мова (англійська)* для академічних цілей є диференційований залік. **Диференційований залік** – це вид підсумкового контролю з виставленням оцінки з урахуванням двох систем оцінювання: національної та ЄКТС.

9. Політика ОК

Політика ОК *Іноземна мова (англійська)* для академічних цілей відповідає нормам законодавства України щодо академічної доброчесності (<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18#Text>), а також «Положенню про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в ХДМА СМЯ 04-160-2020» (<https://ksma.ks.ua/wp-content/uploads/2021/02/Положення-про-академічну-доброчесність-та-етику-академічних-взаємовідносин-в-ХДМА-1.pdf>).

Вирішення нестандартних ситуацій в освітньому процесі виконується відповідно до «Процедури вирішення конфліктних ситуацій (булінг, дискримінація, сексуальні домагання, корупція) в ХДМА СМЯ 02-12-2021» (<https://ksma.ks.ua/wp-content/uploads/2021/03/СМЯ-02-12-2021-Процедура-вирішення-конфліктних-ситуацій-булінг-дискримінація-сексуальні-домагання-корупція.pdf>).

Оцінювання результатів навчання та якості знань здобувачів вищої освіти ХДМА за відповідними освітніми програмами на першому (бакалаврському), другому (магістерському) рівнях вищої освіти виконується відповідно до «Положення про накопичувальну бально-рейтингову систему оцінювання результатів навчання та якості знань здобувачів вищої освіти Херсонської державної морської академії СМЯ 04-164-2023 (Версія №2)» (https://ksma.ks.ua/wp-content/uploads/2023/04/04-164-2023-Бально-рейтингова-система-оцінювання_B2_-pdf-1.pdf).

1. Навчальні заняття з ОК *Іноземна мова (англійська)* для академічних цілей проводяться за розкладом, складеним у деканаті, та відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ХДМА СМЯ 04-165-2019 Версія № 4 (https://ksma.ks.ua/wp-content/uploads/2021/03/polozhennya_process_19.pdf) у призначений час.

2. Під час проведення навчальних занять здобувачам вищої освіти рекомендується використовувати лише необхідні для вивчення тематики ОК цифрові прилади.

3. Розмови і бесіди під час проведення навчальних занять мають відповідати тематиці ОК.

4. У процесі вивчення ОК здобувачі вищої освіти:

- відвідують практичні заняття відповідно до графіку освітнього процесу та згідно з розкладом навчальних занять (пропуски та/або запізнення на заняття є неприпустимими);

- вчасно та якісно готуються до практичних занять, активно працюють над виконанням запропонованих викладачем завдань;

- виконують навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролів, завдання для самостійного опрацювання, не вдаються до списування, залучення інших осіб до виконання завдань тощо;

- дотримуються правил поведінки на заняттях.

5. Спілкування учасників освітнього процесу відбувається на засадах взаємоповаги, толерантності та взаємопідтримки.

6. Самостійні роботи, співбесіди за тематикою модуля та онлайн тести на платформі LMS Moodle слід складати відповідно до термінів виконання та згідно з нормами академічної доброчесності. Накопичення заборгованостей та невиконання завдань не рекомендується.

7. Під час годин семестрових консультацій відповідно до затвердженого графіку здобувачі вищої освіти можуть звертатися до викладача за консультативною допомогою у разі виникнення труднощів із засвоєнням навчального матеріалу.

8. Викладач вчасно надає здобувачам вищої освіти освітні послуги (згідно з графіком освітнього процесу), дотримується розкладу навчальних занять, надає консультативну допомогу, скеровує самостійну роботу здобувачів вищої освіти, надає допомогу за необхідності у здійсненні навчальної діяльності, об'єктивно оцінює результати навчання кожного здобувача вищої освіти.